

ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร

นางสาววัลลีย์ เปรมษ์เสีयर

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษาออโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๖

ISBN 974-583-435-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019001

๑๑๑๑๑๑๑๑๑

OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS CONCERNING STATE AND PROBLEMS
OF INSTRUCTION MANAGEMENT OF VOCATIONAL SHORT COURSE PROGRAMS
IN THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION
APPRENTICE SCHOOLS

Miss Wallee Peammassatien

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Non-Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-435-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัด
การเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของ โรงเรียนฝึกอาชีพ
 กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาววัลลีย์ เปรมัชเจริญ

ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

[Signature] ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรรัมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา นุ่มไพศาล)

[Signature] ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุรณโชติ)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

[Signature] ..... กรรมการ
(รักษนิกร เย็นเยือก)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วัลลีย์ เปรมัชเรีัยร : ความคิดเห็นของครุณักศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS CONCERNING STATE AND PROBLEMS OF INSTRUCTION MANAGEMENT OF VOCATIONAL SHORT COURSE PROGRAMS IN THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION APPRENTICE SCHOOLS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุรกุล เจนอบรม, 170 หน้า. ISBN 971 - 583 - 435 - 1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักศึกษเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ในด้าน หลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล และด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูและนักศึกษในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๗๑ คน แยกเป็น ครู ๔๐ คน และนักศึกษ ๓๓๑ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน ๓๗๑ ชุด วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิม เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม โดยใช้ค่า t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ครูและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน อยู่ในระดับเหมาะสมมากหรือมีการปฏิบัติ เช่นนั้นมาก
๒. ครูและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อย
๓. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น พบว่ามีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล และสถานที่ที่ใช้สอนฝึกงาน
๔. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษที่มีต่อปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พบว่ามีข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านสื่อการเรียนการสอน

ภาควิชา ..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
สาขาวิชา ..... การศึกษานอกโรงเรียน
ปีการศึกษา ๒๕๓๖

ลายมือชื่อนิติศ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C243957 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: VOCATIONAL SHORT COURSE PROGRAMS/STATE AND PROBLEMS/
THE B.M.A. APPRENTICE SCHOOLS

WALLEE PEAMMASSATIEN : OPINIONS OF TEACHERS AND STUDENTS CONCERNING
STATE AND PROBLEMS OF INSTRUCTION MANAGEMENT OF VOCATIONAL SHORT
COURSE PROGRAMS IN THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION APPRENTICE
SCHOOLS. THESIS ADVISERS : ASSOC.PROF. SURAKUL JANOBROM, Ed.D., 170 pp.
ISBN 971-583-435-1

The purpose of this research was to identify as well as to compare, the opinions of state and problems of instruction management of vocational short course programs in the Bangkok Metropolitan Administration Apprentice School concerning actively performance in curriculum, teaching-learning activities, teaching-learning media, measurement and evaluation, and teaching space and workshop. The samples were consisted of 331 students and 40 teachers of the Bangkok Metropolitan Administration Apprentice Schools. The data were collected by using the constructed questionnaires, Percentage, mean, standard deviation, t-test were needed to analyze data.

The research findings were as the following

1. The opinions of teachers and students concerning the state of instruction management of vocational short course programs in curriculum, teaching - learning activities, teaching - learning media, measurement and evaluation, and teaching space and workshop were at the high proficiency.
2. The opinions of teachers and students concerning the problems of instruction management of vocational short course programs were at the low level.
3. The opinions of teachers and students concerning the state of instruction management of vocational short course programs showed a significant difference at the .05 level concerning activity performance in teaching-learning activities, measurement and evaluation and teaching space and workshop.
4. The opinions of teachers and students concerning the problems of instruction management of vocational short course programs showed a significant difference at the .05 level concerning teaching - learning media.

ภาควิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน

สาขาวิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน

ปีการศึกษา..... ๒๕๓๖

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยพิจารณาแก้ไขในข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กล้า สมตระกูล อาจารย์สวัสดิ์ อุดมโกชน์ และ อาจารย์ชาติ อายุวัฒน์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณอาจารย์ธีรเกียรติ์ เย็นเยือก รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนเจ้าหน้าที่จากสำนักพัฒนาชุมชนทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณคณะครูอาจารย์และนักศึกษาในโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์วิเชียร ศิริวิหะ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดดุสิตาราม ที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย ตลอดจนขอขอบพระคุณ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ท่านที่ช่วยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์

ท้ายสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้ความสนใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

วัลลีย์ เปรมษ์เจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
สมมุติฐานในการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
ข้อจำกัด	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	15
ตอนที่ 1 แนวความคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา วิชาชั้นประถมศึกษา	16
ตอนที่ 2 การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร	51
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ตอนที่ 4 สรุปกรอบความคิดในการวิจัย	68
3	วิธีดำเนินการวิจัย	70
	การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	71
	เครื่องมือในการวิจัย	77
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
	การเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล	79
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	124
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	124
	วิธีดำเนินการวิจัย	124
	สรุปผลการวิจัย	126
	อภิปรายผล	135
	ข้อเสนอแนะ	141
	รายการอ้างอิง	143
	ภาคผนวก	150
	ประวัติผู้เขียน	170

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กลุ่ม โรงเรียนฝึกออาซิพกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม หลักสูตรที่เปิดสอน	73
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน	74
3	แสดงสัดส่วนจำนวนประชากรของนักศึกษาต่อกลุ่มตัวอย่างของครู	76
4	จำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (กลุ่มครู)	82
5	จำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (กลุ่มนักศึกษา)	84
6	จำนวนและร้อยละของครูและนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา	87
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านหลักสูตร ของครูและนักศึกษา	88
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตร วิชาชีพพระยะสันด้านหลักสูตร ระหว่างครูและนักศึกษา	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักศึกษา	92
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักศึกษา	95
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านสื่อการเรียนการสอน ของครูและนักศึกษา	99
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านสื่อการเรียนการสอน ระหว่างครูและนักศึกษา	101
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านการวัดและการประเมินผล	104
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ด้านการวัดและการประเมินผลระหว่างครูและนักศึกษา	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานของครูและนักศึกษา	109
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ระหว่างครูและนักศึกษา	111
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายกิจกรรมของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของครูและนักศึกษา	114
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ระหว่างครูและนักศึกษา	119